

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid

datum 22 april 2025

Betreffende wetsvoorstel:

36582

Wijziging van de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening en oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen werkloze werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen in verband met het op onderdelen in balans brengen van deze wetten tussen bestaanszekerheid, re-integratie en handhaving (Participatiewet in balans)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 22 april 2025 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: GroenLinks-PvdA, PvdD, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB en PVV.

Tegen: SP, DENK en FVD.

Afwezig: JA21.

Aangenomen amendementen

Wijziging Artikel I, onderdeel L

27 → 34 → **67** (Ceder c.s.) over dat bijdragen van een voedselbank niet van invloed zijn op de hoogte van de bijstandsuitkering

Veel mensen in de bijstand maken aanspraak op ondersteuning van een (informele) voedselbank. Voor de rechtszekerheid van burgers is het van belang dat wettelijk verankerd wordt dat bijdragen van een (informele) voedselbank niet van invloed zijn op de hoogte van de bijstandsuitkering, ongeacht of deze bijdragen een structureel karakter hebben. Indieners beogen met dit amendement de onduidelijkheid weg te nemen over de vraag wanneer een situatie structureel van aard is of niet. Deze vraag is door jurisprudentie namelijk nog niet ingevuld, maar onzekerheid hierover kan leiden tot rechtsongelijkheid en willekeur, afhankelijk van de gemeente waar iemand een beroep doet op een voedselbank voorziening.

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, FVD en de PVV.

Diverse artikelen

25 (Ceder c.s.) over het codificeren van de geldende jurisprudentie bij dringende redenen

De Participatiewet (en andere sociale zekerheidswetten) bevatten allemaal de mogelijkheid om in verband met dringende redenen geheel of gedeeltelijk af te zien van terugvordering wanneer de uitkering tot een te hoog bedrag is uitgekeerd of na het opleggen van een bestuurlijke boete. In de jurisprudentie is deze clause altijd zeer strikt en beperkt

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de on gecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 22 april 2025

blad 2

uitgelegd waarmee burgers feitelijk zelden een geslaagd beroep konden doen op deze bepaling. Na de conclusie van Advocaat-Generaal De Bock en de volgende uitspraak van de Centrale Raad van Beroep is deze uitleg gewijzigd: "*De dringende reden moet op zo'n manier worden ingevuld, dat zij als wettelijke hardheidsclausule een wezenlijke rol kan spelen in het stelsel van herziening en terugvordering van uitkeringen.*"¹ Met dit amendement beogen de indieners om deze jurisprudentie te codificeren. Zoals op dit punt duidelijk is gebleken kan de uitleg van wettelijke bepalingen in jurisprudentie sterk wijzigen. De norm die nu middels de jurisprudentie is neergelegd beogen indieners nu ook wettelijk te verankeren. Op deze wijze kunnen burgers niet enkel een beroep doen op de geldende jurisprudentie, maar op een wet. Dit amendement sluit ook aan op het beleid van het kabinet aangezien zij hebben gesteld: "*De (beleids)ruimte die is ontstaan met deze uitspraak wil ik behouden.*" (Kamerstukken II 2024/25, 17050, nr. 609).

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, het CDA, FVD en de PVV.

Invoeging Artikel I, onderdeel N

45 (Flach) over een uitzondering op de kostendelersnorm wanneer sprake is van tijdelijke bijzondere individuele omstandigheden

Op dit moment geldt dat er een uitzondering mogelijk is op de kostendelersnorm wanneer sprake is van tijdelijke bijzondere individuele omstandigheden. Dit is ook herhaaldelijk richting gemeenten gecommuniceerd, en vanuit het ministerie is, onder andere via Gemeentenuws², opgeroepen gebruik te maken van deze uitzonderingsmogelijkheid bij knellende gevallen. Hierbij werd onder andere gewezen op tijdelijke mantelzorgsituaties naar aanleiding tijdelijke zorgbehoeften van derden uit het sociaal netwerk. Bijvoorbeeld tijdelijke mantelzorg door een bijstandsgerechtigde aan een goede vriend of familierelatie na een ziekenhuisopname of tijdelijke mantelzorg door een zoon of dochter aan een zorgbehoeftige ouder, vooruitlopend op een toekomstige verhuizing naar een zorginstelling.

Indiener vindt het van belang dat de ruimte voor tijdelijke mantelzorg wordt geëxpliciteerd in de wet, zodat eenduidige uitvoering van deze uitzonderingsmogelijkheid wordt bevorderd. Nu informele zorg steeds belangrijker wordt, zijn heldere randvoorwaarden van belang. Dit amendement voorziet daarom in een uitzondering op de kostendelersnorm wegens tijdelijke mantelzorgactiviteiten in situaties van intensieve zorgbehoefte. Deze uitzonderingsmogelijkheid expliciet opnemen in de wet zorgt ervoor dat voortzetting van het huidige beleid door middel van verspreiding van periodieke, ministeriële circulaire niet langer noodzakelijk is. Met de huidige ontwikkelingen in de zorg en toenemende druk op het sociaal netwerk van mensen en een terugtrekkende overheid in de formele zorgondersteuning, is het aangewezen dat de tijdelijke uitzondering op de kostendelersnorm niet langer bij circulaire wordt geregeld maar bij wet.

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en FVD.

Wijziging Artikel I, onderdeel Q

47 (De Kort) over dat de premie arbeidsinschakeling ook beschikbaar wordt voor jongeren onder de leeftijd van 27 jaar

Met dit amendement wordt geregeld dat de premie arbeidsinschakeling — een instrument dat gemeenten kunnen inzetten om bijstandsgerechtigden te stimuleren richting werk — ook beschikbaar wordt voor jongeren tot 27 jaar. Hiermee wordt aangesloten bij de lijn van het wetsvoorstel waarin de vrijlating van inkomsten uit arbeid eveneens wordt verruimd voor deze doelgroep.

De indiener is van mening dat jongeren die willen werken, zich willen ontwikkelen en de stap willen zetten van bijstand naar betaald werk, daarbij niet belemmerd maar juist ondersteund moeten worden. Gemeenten spelen hierin een cruciale rol. Zij kunnen met

¹ CRvB 10 november 2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2086](#) (Conclusie Advocaat-Generaal De Bock).

² Gemeentenuws SZW 2021, nr. 6, onder 13.

datum 22 april 2025

blad 3

deze premie maatwerk leveren, bijvoorbeeld door jongeren te stimuleren met een tijdelijke inkomensimpuls bij het aanvaarden van (deeltijd)werk of leerwerktrajecten.

Op dit moment is de inzet van deze premie wettelijk beperkt tot bijstandsgerechtigden van 27 jaar of ouder. Dit leidt tot een onwenselijke situatie waarin jongeren — waarvan de bijstandsafhankelijkheid juist toeneemt — minder mogelijkheden krijgen om met ondersteuning uit de bijstand te komen. Het amendement corrigeert dit onderscheid.

De maatregel is budgetneutraal uitvoerbaar, omdat de inzet van de premie kan leiden tot lagere uitkeringslasten. De indiener gelooft in vertrouwen op eigen kracht, maar ziet ook dat soms een duwtje in de rug nodig is om jongeren daadwerkelijk in beweging te krijgen richting zelfstandigheid. Dit amendement draagt daaraan bij door gemeenten het juiste instrument te geven om perspectief te bieden aan jongeren die willen werken. Dat is goed voor henzelf én voor de samenleving als geheel.

Aangenomen. Voor: de SP, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB en de PVV.

Wijziging Artikel I, onderdeel V

11 → 35 (Lahlah en Van Kent) over de mogelijkheid om de individuele inkomensvoetslag ambtshalve of op aanvraag te verlenen

Met dit amendement wordt geregeld dat het college de mogelijkheid heeft de individuele inkomensvoetslag ambtshalve of op aanvraag te verlenen. De individuele inkomensvoetslag is een bedrag waarvoor mensen die langdurig een laag inkomen hebben zonder uitzicht op inkomensverbetering in aanmerking kunnen komen. De gemeente kan vaststellen wie deze mensen zijn. Zij mogen de voetslag op dit moment echter niet automatisch uitkeren, omdat artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet vereist dat de persoon in kwestie een individuele schriftelijke aanvraag doet. Op dit moment is in de Participatiewet geregeld dat toekenningen via schriftelijke aanvragen behandeld worden. Zo geldt dat ook voor de individuele inkomensvoetslag. Iemand die langdurig een laag inkomen heeft en geen uitzicht heeft op inkomensverbetering moet dus een aanvraag doen bij de gemeente voordat deze persoon een voetslag kan ontvangen. Dat betekent weer een extra formulier, extra bureaucratie en een extra drempel. De indieners zijn het met de vier grote gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht (G4)³, juridisch adviseurs en maatschappelijke organisaties⁴ eens dat de huidige werkwijze niet-gebruik in de hand werkt en ook extra belastend is, omdat deze bij elke separate aanvraag een individuele beoordeling vraagt.

De ambtshalve verstrekking heeft voordelen voor zowel de inwoner als voor de gemeente: aanvragers zijn een ingewikkeld en stressvol bureaucratisch proces gespaard en de ambtenaren zijn geen onnodige tijd meer kwijt aan het behandelen van aanvragen. Daarnaast wordt tegemoet gekomen aan de vrijwel Kamerbrede wens om niet-gebruik tegen te gaan.⁵ Indieners zouden graag zien dat de verplichte voorwaarde van aanvragen geschrapt wordt zodat het college van B&W de mogelijkheid krijgt, via een kan bepaling, om de voetslag ambtshalve dan wel op aanvraag toe te kennen. Het openhouden van de mogelijkheid de individuele inkomensvoetslag aan te vragen is noodzakelijk voor inwoners die niet altijd bij de gemeente in beeld zijn, zoals nuggers (niet uitkeringsgerechtigden; meestal werkenden met een inkomen rond het sociaal minimum) die de individuele inkomensvoetslag ontvangen omdat ze daarvoor in aanmerking komen en een aanvraag hebben gedaan.

Aangenomen. Tegen: PVV.

³ Kamerstukken II 2023/24, 34 352, nr. 319.

⁴ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?qry=wetsvoorstel%3A36582&cfg=wetsvoorstel%3A36582#wetsvoorstel%3A36582>, p. 161.

⁵ Kamerstukken II 2023/24, 34 352, nr. 319 (motie Zeedijk/Mohandis).

datum 22 april 2025

blad 4

Diverse artikelen

33 → 66 (Inge van Dijk) over dat bij AMvB kan worden bepaald wanneer de uitkeringen moeten worden uitbetaald

Financiële problemen van mensen zijn mede het gevolg van gebrek aan inzicht in de financiële positie, waardoor het moeilijk kan zijn gedurende de maand inkomsten en uitgaven op elkaar aan te laten sluiten. Inkomensondersteunende regelingen van de centrale en decentrale overheden worden vaak op verschillende momenten in de maand uitbetaald, wat juist het inzicht voor financieel kwetsbare groepen moeilijk maakt.

Om financiële weerbaarheid van huishouden te vergroten is eenvoudige inzicht en overzicht voor mensen van inkomsten en uitgaven essentieel. Het uitbetalen van inkomensondersteunende regelingen van de overheid op een vast moment in de maand kan daarbij helpen (Kamerstukken II 2024/25, 36 600 IX, nr. 11, motie). Indiener ziet nu relatief grote verschillen in betaaldagen tussen gemeenten. Veel gemeenten betalen tussen de drieëntwintigste en laatste dag van de maand, maar ook enkele rond de dertiende dag van de maand. Dat sluit niet aan bij de data waarop de meeste afschrijvingen plaatsvinden voor vaste kosten (aan het einde van de maand of de eerste dag van de maand). Indiener vindt het wenselijk om uiteindelijk één nationale betaaldag en één vaste dag waarop alle afschrijvingen plaatsvinden te hebben. Bij voorkeur zit er maar één dag tussen deze twee dagen.

Dit amendement zorgt ervoor dat bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald wanneer in de maand de bijstandsuitkeringen en uitkeringen op grond van de IOAW en de IOAZ moeten worden uitbetaald aan de gerechtigden. De inwerkingtreding van dit artikel kan op een later moment plaatsvinden, zodat er ruimte en tijd is voor gemeenten om dit in te regelen.

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, FVD en de PVV.

Invoeging Artikel I, onderdeel X

46 (Flach) over een tijdelijk hoofdverblijf elders in situaties van tijdelijke mantelzorg

Dit amendement voegt een nieuw onderdeel toe aan artikel 40, derde lid, Participatiewet, dat het "vooropgezet tijdelijk hoofdverblijf elders" erkent in situaties van tijdelijke mantelzorg door een bijstandsgerechtigde bij intensieve zorgbehoefte van naasten uit het sociaal netwerk. In de uitvoeringspraktijk van de Participatiewet leidt dit nogal eens tot ongewenste interventies door handhavers als blijkt dat de opgegeven woonsituatie als alleenstaande niet gelijk is aan de later vastgestelde tijdelijk gewijzigde woonsituatie in verband met zorg. Het verlenen van mantelzorg door een bijstandsgerechtigde kan zo onbedoeld leiden tot een fraudeonderzoek in verband met de woonsituatie jegens de bijstandsgerechtigde die tijdelijk mantelzorg verleent. Indiener vindt dit onwenselijk en wil dit daarom expliciet in de wet vastleggen.

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en FVD.

Invoeging Artikel IV

17 (Ceder) over een evaluatiebepaling binnen 3 jaar

Dit amendement regelt dat er een tussentijdse evaluatie plaatsvindt binnen drie jaar. Indiener is van mening dat een tijdige evaluatie op zijn plaats is gezien het groot aantal wijzigingen dat wordt aangebracht in de Participatiewet.

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, FVD en de PVV.

datum 22 april 2025

blad 5

Verworpen en ingetrokken amendementen

Wijziging Artikel I, onderdeel Q

21 (Ceder) over de opbrengst van verkoop van spullen via online verkoopplatformen niet aanmerken als inkomen

Indiener beoogt met dit amendement bestaande jurisprudentie wettelijk te verankeren. In het verleden is discussie ontstaan of de opbrengst van incidentele verkoop van eigen spullen via online verkoopplatformen (bijvoorbeeld te klein geworden kleding van kinderen) aangemerkt moesten worden als 'inkomen'. Uit rechtspraak blijkt dat opbrengsten van incidentele verkoop niet als inkomen moeten worden aangemerkt.⁶ Het is goed voor de rechtszekerheid van burgers om deze uitspraak wettelijk te verankeren.

Ingetrokken.

Wijziging Artikel I, onderdeel L

31 (De Kort) over sancties bij herhaaldelijke weigering van algemeen geaccepteerde arbeid

Met dit amendement wordt beoogd om de wederkerigheid binnen de Participatiewet te versterken en het uitgangspunt te bekrachtigen dat wie kán werken, ook geacht wordt daar actief werk van te maken. De solidariteit van het sociale vangnet vraagt om duidelijke verantwoordelijkheden voor zowel de overheid als de bijstandsgerechtigde. Werkgevers kampen met personeelstekorten en de maatschappelijke verwachting is dat mensen die kunnen werken algemeen geaccepteerde arbeid niet zomaar naast zich neerleggen. Het amendement introduceert een stapsgewijze en proportionele systematiek van consequenties bij herhaaldelijke weigering van algemeen geaccepteerde arbeid. Hierbij wordt erkend dat een eerste baan om verschillende redenen niet passend kan zijn en blijft een eerste weigering zonder gevolgen. Echter, bij herhaaldelijke weigering van algemeen geaccepteerde arbeid zonder geldige reden volgen oplopende sancties: een waarschuwing, vervolgens kortingen op de uitkering van 25%, 50% en uiteindelijk 100% bij een vijfde weigering. Hiermee wordt duidelijk gemaakt dat het structureel afwijzen van werk geen neutrale keuze is, maar gevolgen heeft voor de aanspraak op publieke middelen.

De maatregel is in lijn met het Duitse model zoals door de Duitse christendemocraten en sociaaldemocraten overeengekomen, waarin een volledige beëindiging van de uitkering mogelijk is bij herhaaldelijke werkweigering. Dit amendement kiest voor een gefaseerde benadering en houdt rekening met proportionaliteit, waarbij de persoonlijke situatie en draagkracht in elke stap kan worden meegewogen. De uitvoering blijft in handen van gemeenten, die reeds verantwoordelijk zijn voor het beoordelen van individuele omstandigheden.

Het doel van dit amendement is niet om te straffen, maar om mensen te activeren, duidelijkheid te bieden en recht te doen aan de solidariteit achter het sociale vangnet. Idealiter wordt er door dit amendement geen enkele uitkering ingetrokken, maar vinden veel mensen die dit kunnen een mooie baan. Werken moet lonen – maar wie bewust niet wil bijdragen, mag niet vrijblijvend op de bijstand terugvallen

Ingetrokken.

Wijziging Artikel I, onderdeel B

14 → 26 → 43 → **52** (Lahlah c.s.) over samenwonen met behoud van uitkering voor een periode van zes maanden

Dit amendement regelt dat mensen die een bijstandsuitkering ontvangen, kunnen samenwonen met behoud van uitkering voor een periode van zes maanden. Mensen met een bijstandsuitkering durven vaak niet samen te gaan wonen. Voor hen gelden extra regels die hen tegenhouden om de stap te zetten. Er wordt namelijk bij het samenwonen gelijk gekort op de bijstandsuitkering. Dit kan ervoor zorgen dat het voor de

⁶ [ECLI:NL:CRVB:2020:1995, Centrale Raad van Beroep, 19/1497 PW.](#)

datum 22 april 2025

blad 6

bijstandsgerechtigde niet meer financieel mogelijk is om het eigen huis aan te houden voor het geval dat het samenwonen toch niet blijkt te werken. Deze garantie is voor deze groep extra belangrijk omdat al snel wordt aangenomen dat sprake is van een gezamenlijk huishouden, bijvoorbeeld wanneer een uitkeringsgerechtigden een aantal dagen in de week in het huis van diens partner doorbrengt.

Los van het feit dat uitstel of afstel van samenwonen voor mensen in hun persoonlijke leven een grote belemmering is, werkt dit ook de optimale benutting van ruimte tegen omdat er op deze manier meer woningen in beslag genomen worden. Met dit amendement creëren indieners ademruimte door mensen zes maanden de kans te geven om te gaan samenwonen maar ook hun bijstandsuitkering te behouden. Dit maakt de uiteindelijke stap kleiner om definitief te gaan samenwonen en de eigen woning op te geven. Dit komt de woningmarkt ten goede, en geeft vooral mensen de ruimte om belangrijke stappen te zetten in hun leven.

De kosten worden gedekt uit de envelop "groepen in de knel".

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en FVD.

Diverse artikelen

10 → 32 → **53** (Welzijn c.s.) over het schrappen van de vierwekenzoektermijn

Uitgangspunt van de Participatiewet is het herstellen van de balans door de mens centraal te stellen en uit te gaan van vertrouwen. Het handhaven van de vierwekenzoektermijn voor jongeren tot 27 jaar staat hiermee op gespannen voet.

De vierwekenzoektermijn gaat nog te veel uit van wantrouwen in plaats van vertrouwen. Dit blijkt ook uit onderzoek. De vierwekenzoektermijn schrikt jongeren af om hulp te vragen. Veel jongeren zijn hierdoor niet (meer) in beeld bij de gemeente. Dit bemoeilijkt hulpverleners om deze jongeren te bereiken en indien nodig (preventief) te ondersteunen en te zorgen voor toekomstperspectief.

In dit wetsvoorstel krijgen gemeenten de mogelijkheid om de zoektermijn voor jongeren van vier weken niet toe te passen als jongeren kwetsbaar zijn (kan-bepaling). Dit is een stap in de goede richting, maar gaat nog niet ver genoeg en schiet zijn doel voorbij, omdat het voor de gemeente niet altijd mogelijk is om na één gesprek te beoordelen of een jongere kwetsbaar is of niet. Daarbij wordt in de memorie van toelichting niet duidelijk omschreven wat precies verstaan moet worden onder 'jongeren in een kwetsbare positie'. Dit maakt het beoordelen per individu en de vraag of er onwenselijke effecten optreden door de zoektermijn, onnodig arbeidsintensief en zorgt voor extra werk voor de uitvoering in de gemeenten.

Met dit amendement wordt de vierwekenzoektermijn in zijn geheel geschrapt, zodat jongeren tot 27 jaar die een aanvraag doen voor de bijstand niet meer eerst vier weken moeten wachten, voordat hun aanvraag in behandeling wordt genomen. Dit zorgt voor een vereenvoudiging in de uitvoering en past bij het principe van uitgaan van vertrouwen.

Bovendien past deze maatregel bij het beleid van de regering om het niet-gebruik van onder andere de bijstand (volgens onderzoek tussen 15 en 30%) te bestrijden. Bestaanszekerheid en het terugdringen van complexiteit in de sociale zekerheid worden nadrukkelijk genoemd in het Hoofdlijnenakkoord en het Regeerprogramma.

Bij de invoering van de vierwekenzoektermijn in 2013 is in de memorie van toelichting expliciet aangegeven dat deze maatregel 'niet verder budgettair zal worden vertaald in additionele (taakstellende) uitname uit het budget voor de gebundelde uitkering (BUIG)'. Ook werd aangegeven dat bij de invoering van de zoektermijn 'de financiële doelen van de wet onveranderd blijven en geen invloed hebben op de uitvoeringskosten van gemeenten'. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de afschaffing van de vierwekenzoektermijn budgetneutraal kan worden uitgevoerd en er voor het schrappen van de vierwekenzoektermijn geen extra budget nodig is.

Na hoofdelijke stemming met 67 stemmen voor en 70 stemmen tegen verworpen.

datum 22 april 2025

blad 7

Wijziging Artikel I, onderdeel L

30 (Welzijn) over een voorhangbepaling

In de tweede nota van wijziging⁷ op het wetsvoorstel Participatiewet in balans wordt voorgesteld om de taaleis (artikel 18b) te behouden. In het eerste lid van artikel 18b Participatiewet (Pw) wordt geregeld dat het verlagen van de bijstand bij het niet voldoen aan de taaleis gebeurt overeenkomstig artikel 18, tweede tot en met zevende lid, Pw. De maatregelen die worden opgelegd zullen niet meer als standaardverlagingen in de wet staan, maar worden opgenomen in het Maatregelenbesluit sociale zekerheidswetten waardoor meer differentiatie mogelijk is.

Indiener staat op zich achter de taaleis, maar wil wel differentiëren en daarbij rekening houden met de vaardigheden van de bijstandsgerechtigde. Om als Kamers te kunnen beoordelen of dit inderdaad het geval is wordt met dit amendement een voorhangprocedure voorgesteld.

Verworpen. Voor: de SP, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB en FVD.

Invoeging Artikel I, onderdeel L

Invoeging Artikel I, onderdeel FF

24 → 42 → **51** (Lahlah c.s.) over het verlagen van de boete bij niet opzettelijke overtredingen

Met dit amendement wordt geregeld dat de hoogte van een bestuurlijke boete bij niet opzettelijke overtredingen als bedoeld in de artikelen 18a, eerste lid, derde zin, en 47g, eerste lid, derde zin, van de Participatiewet maximaal gelijk is aan het bedrag van de eerste categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

Wanneer een bijstandsgerechtigde een fout heeft gemaakt, geldt dat het benadelingsbedrag (bedrag dat ten onrechte aan uitkering of inkomensvoorziening is ontvangen, als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting) moet worden terugbetaald. Op het moment dat dit niet lukt, kan per 1 januari 2024 een bestuurlijke boete worden opgelegd tot een bedrag van € 10.300 (derde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht). Dit leidt ertoe dat mensen die per ongeluk een fout maken, en die al moeite hebben met het terugbetalen van het benadelingsbedrag, verder in de problemen komen door hoge boetes en schulden. Deze mensen moeten we helpen in plaats van straffen.

Dit amendement zorgt er daarom voor dat bijstandsgerechtigden die niet opzettelijk de fout in zijn gegaan, zoveel mogelijk worden ontzien. Door de maximale boete bij niet opzettelijke overtredingen te beperken, voorkomen indieners dat mensen nog verder in financiële problemen komen.

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie en FVD.

Wijziging Artikel I, onderdeel M

Wijziging Artikel I, onderdeel EE

16 → **38** (Lahlah en Van Kent) over het schrappen van de taaleis

Met dit amendement willen de indieners de taaleis schrappen. De taaleis (artikel 18b Participatiewet) zorgt ervoor dat bijstandsgerechtigden gekort kunnen worden op het moment dat zij de Nederlandse taal onvoldoende beheersen. Er is vanuit de uitvoering, al sinds de invoering in 2016, veel kritiek en weinig draagvlak voor deze eis. De taaleis is een zware belasting voor gemeenten, zowel qua tijd als financiën. Ook uit een evaluatie blijkt dat de taaleis maar in beperkte mate doeltreffend is en niet doelmatig: de uitstroom is erg gering. Daarnaast sluit de taaleis niet aan op de behoefte en missen gemeenten de

⁷ Kamerstukken II 2024/25, 36582, nr. 9.

datum 22 april 2025

blad 8

mogelijkheid om maatwerk toe te passen terwijl de gevolgen voor de bijstandsgerechtigden groot zijn.⁸

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt en D66.

Invoeging Artikel I, onderdeel N

22 → 40 → **50** (Lahlah c.s.) over het uitzonderen van mensen met een blijvende beperking of aandoening van de kostendelersnorm

Dit amendement regelt dat mensen met een blijvende beperking of aandoening worden uitgezonderd van de kostendelersnorm in de Participatiewet. Juist voor deze doelgroep is de kostendelersnorm extra knellend. De inkomensachteruitgang kan veelal niet opgevangen worden door te gaan werken gezien de grotere afstand tot de arbeidsmarkt van deze groep. Ook mantelzorg wordt op deze manier ontmoedigd omdat het delen van een huis kan leiden tot achteruitgang in inkomen, terwijl de zorg en wij als samenleving steeds een groter beroep doen op deze informele manier van zorg. Daarnaast geldt dat de kostendelersnorm de woningnood en dakloosheid in de hand werkt. Uit onderzoek van Significant APE blijkt dat jongeren uit bijstandsgesinnen vaker werden uitgeschreven uit de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP) met bestemming onbekend. De groep met een blijvende beperking of aandoening ervaart deze gevolgen disproportioneel zwaar.⁹ Het is daarom zowel voor mensen zelf, als voor de samenleving gunstig als zij een huishouden kunnen delen.

De indieners zijn ervan overtuigd dat de maatschappelijke baten van het opheffen van de kostendelersnorm hoger zijn dan de kosten. De kosten van volledige afschaffing van de kostendelersnorm bedragen € 400 miljoen.¹⁰ Het afschaffen van de kostendelersnorm voor een selecte groep zal hier ruim onder zitten en kan gedekt worden uit de envelop 'groepen in de knel'.

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, de ChristenUnie en FVD.

Invoeging Artikel I, onderdeel N

23 → **41** (Lahlah en Van Kent) over het behouden van de oorspronkelijke hoogte van de uitkering bij verblijf in een inrichting voor een periode korter dan zes maanden

Dit amendement regelt dat mensen de oorspronkelijke hoogte van hun uitkering behouden wanneer zij minder dan zes maanden in een inrichting, waaronder een zorginstelling, verblijven. Wanneer iemand wordt opgenomen in een inrichting, bijvoorbeeld vanwege een eetstoornis, revalidatie na een ongeluk of voor psychische hulp, wordt de bijstand drastisch verlaagd. Zo ontvangt een alleenstaande gedurende verblijf in een instelling nog maar € 426,03 per maand (2025). Dit is omdat ervan uit wordt gegaan dat in alle kosten van levensonderhoud wordt voorzien door de inrichting zelf. Hierbij wordt er geen rekening gehouden met de kosten en vaste lasten die iemand maakt bij het aanhouden van een eigen huis, terwijl hier vaak sprake van is bij tijdelijk verblijf. Hierdoor raken bijstandsgerechtigden financieel in de knel omdat de eigen middelen vaak ontoereikend zijn waardoor ze hun huis kunnen verliezen en dakloos raken. Het is onwenselijk als het ontvangen van medische zorg mensen die hulp nodig hebben in de financiële ellende stort. Bovendien kan het drastisch verlagen van de uitkering drempelverhogend werken voor mensen die medische hulp nodig hebben. Zij moeten zich kunnen richten op herstel, en kunnen hierbij geen onnodige extra financiële stress gebruiken. Met dit amendement willen de indieners regelen dat wanneer mensen tijdelijk voor een periode minder dan zes maanden in een inrichting verblijven dit geen effect heeft op de hoogte van de bijstandsuitkering. Zo kunnen mensen de hulp krijgen die zij nodig hebben zonder dat hun bestaanszekerheid onder druk komt te staan. De kosten worden gedekt uit de envelop "groepen in de knel".

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en FVD.

⁸ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-913808.pdf>

⁹ Kamerstukken II 2020/21, 34 352, nr. 199.

¹⁰ Moeilijk makkelijker maken: IBO Vereenvoudiging Sociale Zekerheid (Rijksoverheid 2023).

datum 22 april 2025

blad 9

Invoeging Artikel I, onderdeel Q

15 → 48 (Lahlah c.s.) over het uitzonderen van mensen met een blijvende beperking of aandoening van de partnerinkomenstoets

Dit amendement regelt dat mensen met een blijvende beperking of aandoening worden uitgezonderd van de partnerinkomenstoets in de Participatiewet. Op dit moment weegt door de partnerinkomenstoets het inkomen van de partner ook mee bij het vaststellen van de hoogte van de bijstand. De gevolgen zijn voor deze groep disproportioneel zwaar. Deze doelgroep ervaart namelijk in sommige gevallen een grotere afstand tot de arbeidsmarkt waardoor ze dus met werken niet de inkomensachteruitgang kunnen opvangen. Deze toets weerhoudt mensen ervan een partner te nemen en samen te wonen, terwijl dit voor mensen zelf en ook voor de samenleving gunstig kan zijn, bijvoorbeeld vanwege mantelzorgtaken. De kosten bedragen minder dan € 100 miljoen en worden gedekt uit de envelop "groepen in de knel".¹¹

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt en FVD.

Wijziging Artikel I, onderdeel Q

20 → 39 (Lahlah en Van Kent) over een vrijlatingsbedrag van € 2.400 per jaar

Met dit amendement stellen de indieners voor om voor giften een vrijlatingsbedrag van € 2.400 per kalenderjaar toe te voegen in plaats van € 1.200, zoals nu wordt voorgesteld. Hiermee verzekeren indieners dat giften tot in ieder geval € 2.400 per kalenderjaar worden vrijgelaten, en niet hoeven te worden gemeld bij de gemeente. Het leven wordt steeds duurder: boodschappen, energie en de huren. Mensen hebben moeite om het hoofd boven water te houden en door deze verhoging geeft indiener bijstandsgerechtigden de ruimte om dat te doen.

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en FVD.

Wijziging Artikel I, onderdeel Q

18 (Lahlah en Ceder) over kinderalimentatie niet aanmerken als inkomen

Alle kinderen verdienen het om zorgeloos op te groeien. Voor de ruim honderduizend kinderen die in armoede leven, is dit niet het geval. Armoede heeft een diepgaande impact op kinderen, zowel fysiek als emotioneel. Kinderen die in armoede opgroeien, ervaren vaak meer stress, wat kan leiden tot psychische problemen zoals angst en depressie. Bovendien hebben ze vaak minder kansen om hun talenten te ontwikkelen, wat hun toekomstige mogelijkheden beperkt.

Dit amendement regelt dat kinderalimentatie niet als inkomen wordt gerekend in de Participatiewet. Op dit moment wordt kinderalimentatie afgetrokken van de bijstandsuitkering. De Participatiewet kent echter ook vormen van inkomsten die mensen bovenop de bijstandsuitkering mogen houden, zoals kinderbijslag, het kindgebonden budget en kinderopvangtoeslag. Dit is geregeld in artikel 31, tweede lid, van de Participatiewet. Het is positief dat regelingen die kinderen in armoede ten goede komen, niet worden afgetrokken van de bijstand. Dit kan hun situatie en die van hun ouders iets verlichten. De indieners zijn van mening dat ook kinderalimentatie tot deze categorie dient te behoren. Zo kan de financiële bijdrage die een ex-partner aan de verzorgende ouder levert voor het verzorgen en opvoeden van het kind, direct ten goede komen van het kind.

Indieners zijn van mening dat de maatschappelijke baten de kosten ver overstijgen. De kosten kunnen daarnaast gedekt worden uit de envelop 'Groepen in de knel'.

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK en de ChristenUnie.

Wijziging Artikel I, onderdeel Q

13 → 37 (Lahlah en Van Kent) over het schrappen van de uitzonderingsbepaling voor jongeren onder de leeftijd van 27 jaar

¹¹ Centraal planbureau, *Keuzes in Kaart 2022-2025*, maart 2021, maartregel GL_167, p. 253.

datum 22 april 2025

blad 10

Wanneer iemand met een bijstandsuitkering vrijwilligerswerk doet en hiervoor een belastingvrije kostenvergoeding ontvangt (van ten hoogste € 210 per maand en € 2.100 per kalenderjaar), wordt deze vrijwilligersvergoeding niet 'gekort' op de uitkering.¹² Ook een premie in verband met re-integratie wordt onder voorwaarden niet gekort op de bijstand.¹³

Er bestaat een uitzondering voor bijstandsgerechtigden die jonger zijn dan 27 jaar. Wanneer zij bijvoorbeeld een kostenvergoeding ontvangen voor het verrichten van vrijwilligerswerk kan deze niet op dezelfde manier worden vrijgelaten als bij bijstandsgerechtigden boven deze leeftijd. Hetzelfde geldt wanneer een jongere in de bijstand een premie ontvangt, tenzij het gaat om een jongere die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie. Dit is bepaald in het huidige artikel 31, vijfde lid, van de Participatiewet. Binnen de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) gelden deze uitzonderingsbepalingen voor jongeren niet.

Met het aannemen van het voorliggende wetsvoorstel Participatiewet in balans zouden deze uitzonderingsbepalingen voor jongeren blijven voortbestaan. Dit is onwenselijk. De uitzonderingsbepaling veroorzaakt extra inkomensonzekerheid voor jongeren met bijstand die veelal in een kwetsbare positie verkeren. Ook kan het voor hen een drempel vormen om te participeren. Na ontvangst van een vergoeding voor vrijwilligerswerk of een financiële premie kan het jongeren confronteren met een terugvordering van verleende bijstand. Daarbij geldt voor de gehanteerde leeftijdsgrens geen objectieve rechtvaardiging.

Om deze redenen wordt voorgesteld de bestaande uitzonderingsbepaling – artikel 31, vijfde lid, van de Participatiewet - te schrappen en de voorgestelde nieuwe uitzonderingsbepaling (artikel 31, vierde lid) niet in te voeren. Voor jongeren neemt dit mogelijke drempels weg om te participeren en vergroot dit hun inkomenszekerheid. Zij worden hierbij op gelijke voet behandeld als bijstandsgerechtigden die 27 jaar of ouder zijn. De verwachting is niet dat dit leidt tot aanmerkelijke extra bijstandsuitgaven. Met het vervallen van de uitzonderingsbepaling voor jongeren wordt de uitvoering van de Participatiewet op dit punt minder complex.

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en de SGP.

Diverse artikelen

44 (Lahlah) over het uitzonderen van de eigen auto en eigen huis in het eerste jaar van de bijstand van de vermogenstoets

Dit amendement regelt dat de eigen auto en eigen huis in het eerste jaar in de bijstand worden uitgezonderd van de vermogenstoets. De Participatiewet kent een vermogenstoets, die inhoudt dat mensen eerst een deel van hun vermogen moeten aanspreken voordat zij in aanmerking komen voor bijstand. Boven de grenzen van de vermogenstoets is er geen recht op bijstand. Bepaalde waardevolle bezittingen tellen mee in de vermogenstoets, zoals de auto. Dit betekent dat mensen die hun baan verliezen, fulltime mantelzorg moeten verlenen aan een familielid of om een andere reden hun inkomen verliezen, eerst hun auto moeten verkopen voordat zij in aanmerking komen voor bijstand. In bepaalde gemeenten worden er uitzonderingen gemaakt voor de auto, maar dit is niet landelijk geregeld. Dit is onwenselijk, aangezien het verkopen van de auto de kans op werk aanzienlijk kan verkleinen, met name in landelijke gebieden. Daarnaast is een auto voor bijvoorbeeld mantelzorgers cruciaal. Indien er is daarom van mening dat de eigen auto het eerste jaar in de bijstand uitgezonderd dient te worden van de vermogenstoets.

¹² Voor het niet 'korten' op de bijstand van een kostenvergoeding voor het verrichten van vrijwilligerswerk zie artikel 31, tweede lid, onderdeel k, van de Participatiewet, artikel 7, onderdeel h, van de Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ en artikel 2, zesde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964.

¹³ Voor het niet 'korten' op de bijstand van een premie in verband met re-integratie zie artikel 31, tweede lid, onderdeel j, van de Participatiewet.

datum 22 april 2025

blad 11

Ook het eigen huis telt mee in de vermogenstoets. Voor de eigen bewoonde woning regelt de Participatiewet een aparte vermogenstoets. Bij een overwaarde onder € 65.500 (2025) heeft iemand recht op bijstand. Bij een hogere overwaarde is er alleen recht op bijstand in de vorm van een geldlening. Ook kan dan worden verlangd dat men de overwaarde van het huis verzilverd, bijvoorbeeld via verkoop of een krediethypotheek. Gezien de hard gestegen huizenprijzen komt het vaak voor dat mensen met een bescheiden inkomen of spaarpot, grote overwaarde hebben op hun huis. Bijvoorbeeld omdat zij er al vele jaren wonen. Het is zeer ingrijpend als deze mensen zich in de schulden moeten steken of zelfs hun huis moeten verkopen omdat ze bijvoorbeeld tijdelijk geen werk hebben of mantelzorg verlenen. De indiener is daarom van mening dat het eigen huis het eerste jaar uitgezonderd dient te worden van de vermogenstoets. Op die manier krijgen mensen de tijd om bijvoorbeeld nieuw werk te zoeken, voordat zij hun leven volledig op zijn kop moeten zetten.

Het verwachte gevolg van deze wijziging is een lichte toename in het aantal toegekende bijstandsuitkeringen. De kosten worden geschat op € 25 miljoen bij een extra instroom van 0,25%. Deze kosten kunnen gedekt worden uit de envelop 'Groepen in de knel'.

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD en DENK.

Wijziging Artikel I, onderdeel U

12 → 36 (Lahlah en Van Kent) over het verhogen van de generieke vrijlatingsregeling voor bijverdiensten naar 25%

Met dit amendement beogen de indieners om de generieke vrijlatingsregeling voor bijverdiensten te verhogen van 15% naar 25%. In het voorgestelde artikel 34, eerste lid, onder a, is geregeld dat inkomsten uit arbeid niet met de algemene bijstand worden verrekend voor mensen onder de pensioengerechtigde leeftijd zolang de inkomsten niet hoger dan 15% van de uitkering per maand zijn. Een van de doelen van de Participatiewet is meer mensen aan de slag te helpen. De uitstroom naar betaald werk vanuit de bijstand is drie keer hoger bij mensen die beginnen met parttimewerk, maar dat parttimewerk bij een vrijlating van 15% is amper lonend. Door dit voorstel moedigt indiener mensen aan uit te stromen naar betaald werk.

Dit voorstel betekent dat mensen die (parttime) werken minder gekort worden op hun uitkering. De kosten van € 10-40 miljoen kunnen gedekt worden uit de envelop 'Groepen in de knel'. De indieners zijn daarnaast van mening dat de maatschappelijke opbrengst, gezien het gunstige effect van parttime werken op de uitstroom, ruim opweegt tegen de kosten.

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en FVD.

Invoeging Artikel I, onderdeel U

19 → 49 (Lahlah) over het opnieuw invoeren van de categoriale bijzondere bijstand voor mensen met een chronische ziekte of een beperking

Dit amendement regelt de herinvoering van het verlenen van categoriale bijzondere bijstand voor mensen met een chronische ziekte of een beperking. Een groot deel van deze groep is namelijk afhankelijk van de bijstand. Zij worden iedere maand, boven op de gebruikelijke lasten, geconfronteerd met hogere kosten in verband met hun ziekte of beperking. De voorloper van de Participatiewet, de Wet werk en bijstand (WWB), bood gemeenten de mogelijkheid om categoriale bijzondere bijstand te verstrekken aan specifieke groepen, zoals chronisch zieken en mensen met een beperking. Deze vorm van bijstand stelde gemeenten in staat hun inwoners met een forfaitaire tegemoetkoming te ondersteunen bij de extra medische kosten die zij maken.

Op dit moment biedt de wet gemeenten alleen de mogelijkheid om individuele bijzondere bijstand te verstrekken. Hierbij is een beoordeling per aanvraag vereist, wat leidt tot een hogere administratieve last voor zowel gemeenten als inwoners. Juist voor deze doelgroep,

datum 22 april 2025

blad 12

die vaak langdurig in een vergelijkbare situatie verkeert, is deze manier van toetsen weinig effectief.

Daarom wil de indiener de categoriale bijzondere bijstand voor mensen met een chronische ziekte of een beperking opnieuw invoeren.

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, de ChristenUnie en FVD.

Diverse artikelen

28 (Ceder) over bijstand toekennen voor maximaal zes maanden voor de dag van de aanmelding

Indiener van dit amendement beoogt om het college meer ruimte te geven om maatwerk te kunnen leveren. Het wetsvoorstel biedt het college de ruimte om een belanghebbende bijstand toe te kennen voor maximaal drie maanden voor de dag waarop hij zich heeft gemeld. Met dit amendement wordt de periode van drie maanden gewijzigd naar zes maanden. De indiener beoogt hiermee mensen te bereiken die financiële hulp het hardst nodig hebben en veelal in (grote) schulden verkeren. De keuze om bijstand aan te vragen kan een grote stap zijn en de stap wordt vaak pas gezet wanneer iemand geen andere weg ziet. In de aanloop naar de aanvraag bij de gemeente kunnen daardoor al financiële problemen ontstaan die men eerst zelf probeert op te lossen. Het zijn deze situaties die dit amendement betracht te verhelpen en te voorkomen.

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, de ChristenUnie en FVD.

Moties

54 (Van Kent) over alle vormen van kliklijnen verbieden

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt en FVD.

55 (Van Kent c.s.) over alleen giften in valuta laten meetellen voor de giftenvrijlating

Aangenomen. Tegen: NSC, de VVD en BBB.

56 (Inge van Dijk en Flach) over initiatieven ter ondersteuning van jongeren in kwetsbare posities

Aangenomen. Tegen: de VVD en BBB.

57 (Lahlah en De Kort) over investeringen van zzp'ers in de eigen onderneming niet als inkomen zien

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, de ChristenUnie, het CDA, de VVD, BBB en FVD.

58 (Saris c.s.) over de maatschappelijke rol van sociaal ontwikkelbedrijven toekomstbestendig inrichten

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, FVD en de PVV.

59 (Saris c.s.) over bevorderen dat gemeenten niet langer gebruikmaken van anonieme kliklijnen

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, NSC, de SGP, FVD en de PVV.

60 (Ceder) over bij de uitwerking van spoor 2 inzetten op het versimpelen van gemeentelijke regelingen

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, FVD en de PVV.

datum 22 april 2025

blad 13

61 (Ceder) over gemeenten informeren over hun bevoegdheden ten aanzien van de kostendelersnorm

Aangenomen. Tegen: de PVV.

62 (De Kort) over het gebruik van het bufferbudget na één jaar evalueren

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, FVD en de PVV.

63 (De Kort en Inge van Dijk) over in overleg met gemeenten tot vereenvoudiging en een basisniveau van gemeentelijke regelingen komen

Aangenomen. Voor: Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, FVD en de PVV.

64 (De Kort en Flach) over het op orde krijgen van het gemeentelijk taalaanbod en het handhaven van de taaleis

Aangenomen. Voor: de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, FVD en de PVV.

65 (Flach en Inge van Dijk) over een "right to challenge"-regeling opnemen in lagere regelgeving

Aangenomen. Tegen: de VVD, BBB en de PVV.